

LA VARICEL·LA

Fulls d'Informació Sanitària (FIS)

La Varicel·la és una malaltia comuna i generalment benigna de l'infància causada pel virus Varicel·la - Zòster (VZ). Consisteix en una erupció a la pell que fa aparèixer butllofetes amb líquid, envoltades per un halo rosat o vermellós, per tota la superfície de la pell (incloses parts com la boca, el coll o la vagina). La Varicel·la va acompanyada de febre i pot presentar-se a qualsevol edat, tot i que és més freqüent que afecti nens menors de 10 anys.

CONTAGI

La Varicel·la és una de les malalties més contagioses que hi ha. El virus es transmet a través de les secrecions en suspensió aèria que pot expulsar l'afectat al tossir o esternudar, i també es contagia a partir del contacte amb les lesions cutànies, apareixent al cap d'uns 15 dies després. Els afectats són contagiosos des de 2 dies abans de tenir les primeres taques fins que totes se li han assecat totalment. Per tant, és impossible evitar el contagi a casa, i a més el germà que l'agafa després sol tenir-ne una versió més intensa, amb més febre i més taques.

Les persones que ja l'han passat rarament tornen a agafar-la. Això només sol passar amb nens que la van agafar abans del primer any de vida i la repeteixen, normalment en una versió atenuada. L'infectat, però, queda com a portador del virus per tota la vida i pot desenvolupar més endavant una versió diferent de la malaltia, l'Herpes - Zòster, que és com una Varicel·la localitzada en una tira sobre la pell, normalment de l'esquena, que pot ser molt dolorosa i que pica molt.

La Varicel·la, que és una malaltia "normal" en el nen sa, pot arribar a ser molt greu en persones que presenten característiques especials. Si el seu fill és malalt de càncer o està en tractament amb quimioteràpia o esteroides, parli urgentment amb el metge. Si el seu fill no pertany a cap d'aquests grups però coneix algun nen que sí hi pertanyi i amb el qual hagi estat en contacte, avisi quan abans a la família. Eviti especialment el contacte amb embarassades, adults o nens molt petits que no hagin patit la malaltia.

SÍMPTOMES I CURS DE LA MALALTIA

Algunes vegades, el nen afectat es troba malament un dia abans de l'erupció, però normalment el primer signe de la malaltia és l'aparició de les taques. Al principi es poden confondre amb picades de mosquit perquè s'assemblen, però de seguida es veu que és una altra cosa perquè en 24 hores es transformen en petites butllofes plenes d'un líquid clar (que al final de la malaltia, s'enfosqueixen, se sequen i cauen). Una persona malalta de Varicel·la pot arribar a tenir fins a 1000 d'aquestes lesions, però el més comú és que en tingui de 250 a 500. No cal dir que piquen molt i donen un malestar que provoca irritabilitat de dia i manca de son a la nit. La majoria de nens també presenta febre quan té la Varicel·la, però no és molt alta excepte en els casos en que l'erupció és severa. També poden tenir mal de coll, inflamació dels ganglis del coll i manca de gana.

De mica en mica, les butllofes es van convertint en crostes i la febre baixa, amb lo qual el malestar disminueix. La malaltia sencera no sol durar més de 10 dies, però les taques blanques que deixen les crostes al caure poden tardar mesos en desaparèixer. Per cert que les butllofes que puguin sortir als ulls no requereixen un tractament especial si no es que produeixen una inflamació excessiva (si dubta, consulti al pediatre).

El nen amb Varicel·la pot tornar a l'escola quan se li hagin assecat totes les lesions, normalment al cap d'una setmana. De vegades hi ha una o dues butllofes que poden persistir sota la pell del palmell de la mà o dels peus, però no són contagioses si són les últimes. Un adult sa que hagi passat la malaltia ja no pot encomanar-la, tot i que en continua essent portador. El Herpes - Zòster no l'encomanen els nens amb Varicel·la, però l'adult amb herpes zòster sí que pot encomanar la varicel·la a un nen susceptible.

QUAN HEM D'INTERVENIR?

Normalment el curs de la malaltia acabarà sense més problemes, però de vegades pot ser necessari que intervinguem si es donen certes condicions.

Necessita atenció pediàtrica urgent si

- Té les lesions excessivament vermelles, inflades o li fan molt mal.
- Ja fa més de 4-5 dies que té febre.
- Li surten noves lesions després de 7 dies.

Necessita atenció pediàtrica en hores de visita si

- Vomita contínuament.
- Li costa respirar o caminar.
- Tus sense parar.
- Li fa mal el pit, la panxa o està a més de 40° de febre.

CONSELLS ÚTILS

- **Per alleujar la picor:** la picor és el símptoma més molest pel seu fill. La loció de Calamina a les lesions alleuja la picor, igual que els antihistamínics orals.

Per la febre es pot fer servir *Paracetamol* però no és pot donar *ASPIRINA®* perquè s'ha relacionat el binomi Aspirina-Varicel·la amb una malaltia poc freqüent però greu anomenada Síndrome de *Reye*, que afecta al cervell, al fetge i als ronyons. Els antibiòtics no són útils per la Varicel·la.

- **Miri d'evitar que es grati:** Si el seu fill té la Varicel·la, talli-li les ungles ben curtes i així no es farà tant mal quan es grati
- **Dieta normal:** El seu fill pot seguir fent dieta normal, però potser no tindrà massa gana. No s'amoïni per això. Doni-li força sucus o begudes que li agradin, sobre tot si té febre.
- **Bany normal:** No tingui por de banyar el seu fill amb Varicel·la encara que tingui moltes crostes. El bany no estén l'erupció ni l'empitjora. Al contrari, més aviat ajuda a prevenir possibles infeccions bacterianes que es puguin afegir. L'única precaució que ha de prendre és que sigui de curta durada per evitar que les lesions triguin més en assecar-se i no fer servir esponges massa rasposes (utilitzi una esponja només per ell i quan hagi passat la malaltia, llenci-la). Després, assequi'l be. La dutxa pot ser una bona alternativa.

NOTA IMPORTANT: Com que la Varicel·la és molt contagiosa, si sospita que el seu fill la pateix,, avisi al personal de recepció de la consulta de pediatria o d'urgències per que el facin esperar aïllat dels altres.

VACUNA EN FRONT DE LA VARICEL·LA

Encara que, com ja s'ha explicat anteriorment, la varicel·la generalment és una malaltia benigna, algunes vegades pot presentar complicacions (infeccions de la pell, pneumònies, problemes neurològics,...) que poden arribar a ser greus.

Existeix una vacuna efectiva contra la varicel·la. Es tracta d'una vacuna segura que s'administra en dues dosis per via subcutània. En el nostre centre l'administrem als 12 mesos i als 4 anys d'edat.

La seva administració evita l'aparició de la malaltia, encara que, ocasionalment, en nens que només han rebut una dosi pot presentar-se una forma molt lleu amb molt poques lesions i una durada més curta.

Aquesta vacuna no té efectes secundaris rellevants. Algunes vegades pot provocar febreta, símptomes catarrals o l'aparició d'alguna vesícula entre els 5 i els 26 dies posteriors a la seva administració.